

OBSAH

Úvod	7
1 Základní pojmy a definice	9
1.1 Základní pojmy	9
1.1.1 Krevní tlak.....	9
1.1.2 Hypertenze	9
1.2 Definice hypertenze.....	10
1.2.1 Historie definice hypertenze.....	10
1.2.2 Definice hypertenze.....	11
1.3 Literatura	12
2 Klasifikace hypertenze a kardiovaskulární riziko	13
2.1 Klasifikace hypertenze	13
2.1.1 Klasifikace podle ESH, ESC 2003, 2007.....	13
2.1.2 Klasifikace hypertenze na stadia	14
2.2 Celkové kardiovaskulární riziko	14
2.2.1 Vztah hypertenze ke kardiovaskulární mortalitě.....	14
2.2.2 Prognóza pacientů s hypertenzí.....	14
2.2.3 Stanovení celkového kardiovaskulárního rizika.....	16
2.2.4 Klasifikace podle celkového kardiovaskulárního rizika.....	17
2.2.5 Limitace klasifikace	17
2.3 Literatura	18
3 Epidemiologie, patogeneze	20
3.1 Epidemiologie	20
3.1.1 Prevalence a incidence hypertenze ve světě a v České republice	20
3.2 Patogeneze	21
3.2.1 Rozdělení hypertenze podle etiopatogenetických charakteristik	21
3.2.2 Patogenetické mechanismy esenciální hypertenze	21
3.3 Literatura	22

4	Vyšetřovací metody.....	24
4.1	Anamnéza	24
4.1.1	Anamnéza a její struktura	24
4.2	Fyzikální vyšetření	24
4.2.1	Fyzikální vyšetření a jeho rozsah.....	24
4.3	Měření krevního tlaku, tlakový holter	25
4.3.1	Přístroje pro neinvazivní měření krevního tlaku.....	25
4.3.2	Technika měření TK.....	28
4.3.3	Nejčastější chyby při měření TK.....	30
4.3.4	Měření TK v ordinaci	30
4.3.5	Tlakový holter (ambulantní měření TK).....	31
4.3.6	Domácí měření TK.....	32
4.4	Laboratorní vyšetření	34
4.4.1	Výběr laboratorních vyšetření.....	34
4.4.2	Vyšetření srdce	35
4.4.3	Vyšetření cév.....	36
4.4.4	Vyšetření ledvin	37
4.4.5	Oční pozadí.....	37
4.4.6	Vyšetření centrálního nervového systému.....	37
4.4.7	Výpočet kardiovaskulárního rizika	37
4.5	Literatura	39
5	Sekundární hypertenze	42
5.1	Definice a výskyt sekundární hypertenze	42
5.2	Rozdělení sekundární hypertenze.....	42
5.2.1	Příčiny sekundární hypertenze.....	42
5.3	Renální hypertenze	44
5.3.1	Definice, patogeneze, klinický obraz	44
5.3.2	Vyšetření	45
5.3.3	Terapie.....	45
5.4	Renovaskulární hypertenze	45
5.4.1	Definice, patogeneze, klinický obraz	45
5.4.2	Vyšetření	45
5.4.3	Terapie.....	45
5.4.4	Kazuistika.....	46
5.5	Endokrinní hypertenze	46
5.5.1	Primární hyperaldosteronizmus	46
5.5.2	Feochromocytom	47

5.6	Koarktace aorty	48
5.6.1	Definice, patogeneze, klinický obraz	48
5.6.2	Vyšetření	48
5.6.3	Terapie	48
5.7	Obstrukční spánková apnoe (OSA) a hypertenze	48
5.7.1	Definice, patogeneze, klinický obraz	48
5.7.2	Vyšetřovací metody	49
5.7.3	Léčba	50
5.7.4	Kazuistika	50
5.8	Lékové příčiny sekundární hypertenze	51
5.8.1	Látky potenciálně zvyšující krevní tlak	51
5.9	Hypertenze v těhotenství	52
5.9.1	Definice, patogeneze, klinický obraz	52
5.9.2	Vyšetření	53
5.9.3	Terapie	53
5.10	Literatura	53
6	Emergentní a urgentní stavy	55
6.1	Emergentní a urgentní stavy	55
6.2	Literatura	55
7	Léčba	56
7.1	Doporučení pro léčbu	56
7.1.1	Cíle léčby	56
7.2	Režimová opatření (nefarmakologická léčba)	56
7.2.1	Součásti nefarmakologické léčby	56
7.3	Farmakologická léčba	58
7.3.1	Zahájení léčby	58
7.3.2	Dělení farmakologické léčby	58
7.3.3	Výběr medikace	59
7.3.4	Monoterapie nebo kombinační terapie	61
7.3.5	Další terapie	62
7.3.6	Rezistentní hypertenze	64
7.4	Literatura	65
8	Kontroly pacienta a jeho compliance	66
8.1	Kontroly pacienta	66
8.2	Compliance pacienta	66
8.3	Literatura	66

9 Ošetrovatelská péče a hypertenze	67
9.1 Posouzení stavu potřeb pacienta s hypertenzí.....	67
9.2 Literatura	88
10 Edukace	89
10.1 Struktura edukace	89
10.2 Edukační materiál	91
10.2.1 Základní pojmy vztahující se k hypertenzi.....	91
10.2.2 Základní komplikace hypertenze a známá související rizika.....	92
10.2.3 Cíle léčby hypertenze, pravidelné kontroly	92
10.2.4 Základní režimová opatření při léčbě hypertenze.....	93
10.2.5 Základní léky při léčbě hypertenze a jejich nežádoucí účinky	97
10.2.6 Základní cílové hodnoty rizikových faktorů	100
10.2.7 Měření krevního tlaku	101
10.2.8 Výběr správného tonometru.....	103
10.2.9 Reakce na vyšší krevní tlak	104
10.2.10 Otázky pro pacienta	104
10.3 Použitá literatura	105
Závěr	107
Zkratky	109
Příloha	111